

ULKOMAAT

Ulkomatoimitus
Esimies: Jenni Virtanen
hs.ulkomaat@hs.fi • 358 9 122 4004

• Toimitussihteeri: Ari Hämäläinen, Leo Pugin
• Ulkoasu: Kimmo Koskinen, Kerttu Kiviluoto
• Kuvatoimittaja: John Woodward

ULKOMAAT

Kiina: Kaasotoiminta on nouseva bisnes, jonka parissa työskentelee kymmeniätuhansia ihmisiä

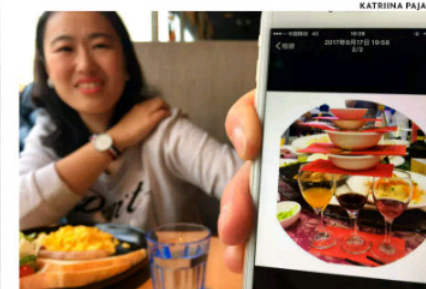
Zhang Jing on 32-vuotias pekingiläinen ammattikaaso, jolle maksetaan siitä, että hän täyttää morsiamen toiveet ja pitää hääparista huolta.

Zhang Jingillä on viisi eri kaasopukua, joista morsian saa valita.

Hääpäivänä sulho hakee morsiamen kotoa ja kantaa autoon.

Jekku: Pitää juoda kupit tyhjiksi ennen kuin saa rahakuoret.

Katriina Pajari HS
Peking

KIINASSA harva haluaa olla kaasoo. Tehtävässä joutuu usein juomaan valtavasti viinaa, sieltä-mään ärsyttävää jekkuja ja joskus myös seksuaalista abdistelua.

"Sulhasen kaverit tulevat ja tekevät näin", sanoo pekingiläinen Zhang Jing ja näyttää käsillään eleen, joka kuvaa rintojen puristusta.

Zhang tietää. Hän on ollut kaasona melkein 30 kertaa. Se on joskus vaarallistakin työtä. Viime syksynä 28-vuotias kaasoo kuoli hääjuhliissa Hainanilla. Vieraat halusivat nostaa kymmeniä maljoja valkoviinaa eli baijiuta, joka on vähän kuin kiinalaisten Koskenkorvaa. Juoma on yleensä 52-prosenttista, ja sitä juodaan raakana.

Kaaso ei voi kieltäytyä maljoista. Päinvastoin: hän voi joutua tyhjentämään kuppeja morsiamenkin puolesta. Viime syys-

kuussa kaasoo joi aina kun käskettiin ja sammui sitten. Hän kuoli lopulta alkoholimyrkytykseen.

Tämän vuoden kesäkuussa Etelä-Kiinassa kaasoo putosi kolmannen kerroksen parvekkeelta kesken perinteisen hääleikin. Hän jäi rynnäköivän bestman-joukon jalkoihin, putosi kaiteen yli ja kuoli.

Karuja kaasotarinoita on paljon. Ehkä siksi Kiinaan syntyi ammattikaasojen ammattikunta.

ZHANG JING on 32-vuotias pekingiläinen nainen, joka hoitaa työkseen kaasoo tehtäviä.

On hänellä päivätyökin, taide- näyttelyjen tuottaminen, mutta viikonloppuisin hän selsoo tuntemattomien morsianten rinnalla näiden tärkeinä päivinä.

Kaasobisnes on Kiinassa nouseva trendi. Yrityksiä ja ammattilaisia on vähintään kymmeniä, ellei satojatuhansia.

Zhang itkee jokaisessa vihkiseremoniassa. Hän kertoo liikuttavansa helposti.

"Mutta se on vain hyvä. Asiakkaat kiittävät, kun kyyneleeni ovat altoja."

Ammattikaason työssä melkein kaikki perustuu valheeseen. Morsian ei yleensä kerro kenellekään, että pääkaaso on paikattu. Palkkakaaso ja morsian sopivat edellisenä iltana tarinan, jota kertovat, kun ihmiset kysyvät, missä naiset tutustuvat. Yleensä se menee niin, että naiset tapasivat morsiamen nykyistä edellisessä työpaikassa.

KIINASSA hääjuhlilla liittyy paljon perinteitä ja taikauskia. Uskomukset vaihtelevat alueittain.

Esimerkiksi Pekingissä vihkiseremonian pitää päättyä ennen puoltapäivää. Yleensä avioliitto on ajotettu kellontarkasti.

"Se voi olla esimerkiksi kello 10.38 tai 11.08. Kahdeksan on onnenluku", Zhang kertoo.

Zhang myy kaasopalveluaan netissä. Ilmoitus on lyhyt: *Kaaso! Teen itse meikkinä, mekkoja on valmiina.*

Hinta vaihtelee työtaakan ja häiden koon mukaan. Kiinassa häiden kokoa mitataan pöydillä. Yhdessä pöydässä on aina kymmenen paikkaa.

20 pöydän eli 200 ihmisen häistä Zhangin perusveloitus on 600 yuania eli 75 euroa per päivä. Jos pöytiä on enemmän, laskua tulee 200 yuania viittä lisäpöytää kohden. Hintaa korottaa myös hääpaikan etäisyys.

Zhangin suurimmat häät olivat kaksipäiväiset. Niissä oli 900 vierasta. Isot häät ovat nykyisin muuta, hän sanoo.

"En tee tätä niinkään rahasta kuin halusta auttaa morsiamia. Kaikilla ei ole ystäviä."

KAASO saa bonusrahaa hääleikeistä. Kiinassa sulhasen on haettava morsian kotoaan ennen vihkimistä. Kaasot, tuttavat ja sukulaislapset yrittävät estää sulhasen kulum morsiamen kotiin ja makuuhuoneeseen. Se on päivän paras hetki, Zhang sanoo.

Sulhasen joutuu ratkomaan

kaasojen tekemiä tehtäviä ja esimerkiksi antamaan lupauksia. Zhang nauraa, että joskus ne ovat todella epärealistisia, kuten "lupaan tehdä kotitiötä" tai "pyykkään".

"Lisäksi sulhasen ja bestmanit lahjoivat kaasooja punaisilla kirjekuorilla, joissa on rahaa. Siinä kohtaa voin tienata yhtä paljon kuin virallinen päivärintani on", Zhang kertoo.

Morsiamen haku oli se vaihe, jossa kaasoo kuoli viime kesänä.

PERINTEISISSÄ kiinalaishäissä morsiamella on usein kolme pukua. Yksi on sellainen, jossa sulhasen voi kantaa morsiamen autoon sen jälkeen kun kaasoojen esterata on suoritettu.

"Monet morsiamet laihduttavat ennen häitä juuri tämän kantamisen takia", Zhang sanoo.

Toinen puku on vihkitilaisuutta varten. "Se voi olla kireä, ahdas, mukaeheilmainen ja pitkälaahuksinen, sillä se on yllä vain seremonian ja kuvausten ajan."

Itse hääjuhliaan morsian vaihtaa usein ylleen perinteisen punaisen kiinalaismekon. "Nimenomaan punainen. Pinkki on toisen avioliiton väri."

Zhangin työpäivä alkaa aamuyöstä. Hän auttaa morsianta valmistautumisessa ja muistuttaa perinteistä. Morsian ei saa koskea mihinkään terävään, sillä se tuo huonoa onnea. Morsiamen pitää muistaa syödä lapsuuden perheen kanssa viimeinen aterian. Avioliiton myötä nainen siirtyy toisen perheen jäseneksi.

HÄÄJUHLA on ammatillisellekin raskain osuus. Siellä juodaan.

Hääpari kiertää joka pöydän ja nostaa vieraiden kanssa baijiu-maljoja. Zhang sanoo, että häissä, joissa hän on ollut kaasona, on aina vähintään 20 pöytää. Jos morsian ei halua tai voi juoda, kaasoo juo hänen puolestaan.

"Sekoitamme usein vettä viinaan niin, että haju säilyy oikeana mutta morsian ei tule hirveään humalaan."

Perheenjäsenten pöydät ovat helppoja mutta ystävien ja työ-kavereiden pahoja. He tekevät hääparille jekkuja. Joku voi vaikkapa nousta tuolille seisomaan niin, että sulhasen pitää nostaa morsianta korkealle ilmaan, jotta kilistämisen onnistuu.

Jos morsiuspari on humaltunut, loukkaantumisriski kasvaa. Zhang sanoo, että hänen tärkeä tehtävänsä on suojata morsiamen ja sulhasen terveyttä.

"Vielä pari vuotta sitten oli pahempaa, kun juomisen lisäksi morsiusparin piti tupakoida kaikissa pöydissä vieraiden kanssa. Se kuului häätraditioon. Sitten Pekingin kaupunki kielsi tupakoinnin, onneksi", Zhang sanoo.

"En pidä tupakoinnista, mutta viinaa kestäin ihan hyvin. Olen harjoitellut."

Joskus pitää juoda muutakin. Vieraat antavat parille tehtäviä, joissa juomalasien alle on piilotettu rahakuoria. Jos rahat tah-taoo, on ensin tyhjentävä lasit. Taas kaasoo voi joutua hommiin.

9
"Viinaa kestäin ihan hyvin. Olen harjoitellut."

Zhang näyttää kuvaa puhelimestaan. "Näissä oli esimerkiksi tulista sinappia ja etikka."

ZHANGILLA on viisi kaasopukua, joista morsian saa valita. Viime vuosina moni on valinnut sampanjan värisen mekon.

Pekingissä häät pidetään yleensä hotellissa tai ravintolassa. Yksi pääkaupungin suosituista hääpaikoista on hotelli, joka on kopio 1600-luvun ranskalaisesta linnasta.

Hyviä hääkuukausia ovat touko- ja syyskuu. Lokakuu on huono, koska se on lomakuukausi.

"Ihmisten rahat kuluvat lomamatkoihin, joten häälahjoissa kitsastellaan."

Kaasojen määrä häissä kuvastaa osaltaan hääparin menestystä. Se on Zhangin bisnekselle hyväksi. Pekingin kaltaisissa suurkaupungeissa moni avioittuu vasta melkein kolmekymppisenä.

Silloin voi olla, ettei kaasoon kriteerit täyttävää ystävää enää ole. Jotta nainen kelpaa Kiinassa kaasoksi, pitää olla nuori, sinkku ja mielellään tietekin nätti.

KIINASSA hääperinteistä on puhuttu paljon kaasojen kuolemantapausten jälkeen. Ovatto perinteet ja tavat liiankin rajuja?

Kyllä ne joskus ovat, ammattikaaso Zhang sanoo. Siksi hän ei lähde esimerkiksi pienempien kaupunkien häihin kaasoksi, vaikka maksettaisiin ekstraa.

"Isoissa kaupungeissa ihmiset osaavat suurin piirtein käyttä-

tyä, mutta pienemmissä kaupungeissa kaasot joutuvat sieltä-mään lääppimistä, mekon repimistä ja ties mitä", Zhang sanoo.

Banaanin nuoleminen bestmanien edessä on yksi tyypillinen perinteillä perusteltu tehtävä, jolla kaasoo kiustataan.

"Katson, että häät pidetään hienossa hotellissa tai ravintolassa isossa kaupungissa. Soitan sinne ja varmistan varauksen."

ZHANG JING on toiminut ammattikaasona vuodesta 2008. Ensi vuonna hän menee itse naimisiin. Zhang haluaa perinteiset häät kaikilla herkuilla ja kaasoksi kaksi parasta ystävää.

Jos tahdot kunnioittaa kiinalaisia perinteitä, Zhangin kaasot loppuvat avioitumiseen. Zhang itse on silti valmis joustamaan.

"Jos morsian ei välitä, että en ole sinkku, jatkan mielelläni ammattikaasona. Aika paljonhan tässä työssä muutenkin valhehdellaan, joten ei tuo ole kovin suuri lisä."